

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU
TUTANAK DERGİSİ

3'üncü Toplantı
29 Temmuz 2026 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- İHTİSAS KOMİSYONLARI

A) Görüşmeler

1.- Gazze'deki katliam sürecinde ortaya çıkan sağlık sorunları, insani dram ve yardım politikaları hakkında görüşme

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Vedat Bilgin'in, Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın Gazze'deki katliam sürecinde ortaya çıkan sağlık sorunları, insani dram ve yardım politikaları hakkında görüşmede yaptığı konuşmasında geçen Komisyon çalışmaları ve tıp eğitimiyle ilgili ifadelerine ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Vedat Bilgin'in, Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın Gazze'deki katliam sürecinde ortaya çıkan sağlık sorunları, insani dram ve yardım politikaları hakkında görüşmede yaptığı konuşmasında geçen Komisyon çalışmalarıyla ilgili ifadelerine ilişkin açıklaması

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU

---0---
3'üncü Toplantı
29 Temmuz 2026 Çarşamba
-----0-----

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu saat 14.05'te açıldı.

Gazze'deki katliam sürecinde ortaya çıkan sağlık sorunları, insani dram ve yardım politikaları hakkında görüşme yapıldı.

Komisyon Başkanı Vedat Bilgin,

Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın Gazze'deki katliam sürecinde ortaya çıkan sağlık sorunları, insani dram ve yardım politikaları hakkında görüşmede yaptığı konuşmasında geçen Komisyon çalışmaları ve tıp eğitimiyle ilgili ifadelerine,

Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın Gazze'deki katliam sürecinde ortaya çıkan sağlık sorunları, insani dram ve yardım politikaları hakkında görüşmede yaptığı konuşmasında geçen Komisyon çalışmalarıyla ilgili ifadelerine,

İlişkin açıklama yaptı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, saat 15.39'da toplantıya son verildi.

29 Temmuz 2026 Çarşamba
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 14.05
BAŞKAN: Vedat BİLGİN (Ankara)
BAŞKAN VEKİLİ: Orhan ATEŞ (Bayburt)
SÖZCÜ: Ümmügülşen ÖZTÜRK (İstanbul)
KÂTİP: Pelin YILIK (Çankırı)
----- 0 -----

II.- İHTİSAS KOMİSYONLARI

A) Görüşmeler

1.- Gazze'deki katliam sürecinde ortaya çıkan sağlık sorunları, insani dram ve yardım politikaları hakkında görüşme

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Kıymetli Komisyon üyelerimiz, sevgili milletvekillerimiz, değerli basın mensupları; Komisyonumuzun bugünkü toplantısına hepiniz hoş geldiniz. Katılımınızdan dolayı hepinize ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Biliyorsunuz, hem dünyada hem bölgemizde kritik gelişmeler oluyor; bunların başında belki de insanlık tarihi açısından en vahim olanı Filistin'de, Gazze'de yaşanan olaylar. Bu olayların devamında Amerika'nın ve İsrail'in, bölgemizde bizim neredeyse bin yıldır komşuluk ilişkilerimiz olan, aramızda ciddi hiçbir sorun olmayan İran'a saldırıları bütünüyle bölgeyi sarsan neticeler doğuruyor. Tabii, dış politika açısından bunların muhtelif boyutları vardır ama biz ona girmeyeceğiz. Bizi doğrudan doğruya ilgilendiren tarafları var, bu taraflardan biri sağlık sorunları. Bu savaşların en büyük sonucu insanların hayatını kaybetmesi; ciddi yaralanmaların, insanların savaş sonunda sakat kalmaları dâhil tedavilerinin imkânsız olduğu şartların ortaya çıkması ki Gazze'de bırakın yaralanmayı, tedavi şartlarını, bütünüyle sağlık hizmetlerinin sürdürülmesini ortadan kaldıran bir vahşet var.

Siyonizm belki de insanlık tarihinin Nazizm'den sonra, faşizmden sonra gördüğü en korkunç ideoloji çünkü siyonizmin ideolojisini incelediğimiz zaman merkezinde şöyle bir şey var: Neredeyse Yahudilerin dışında hiç kimseye hayat hakkı yok, Yahudi olmayanların hayat hakkı yok; abuk subuk varsayımlara, efsanelere dayanan bir arzımevut hikâyesi anlatılıyor. Bunun ne insanlıkla ne tarihle hiçbir gerçeklik tarafı da yok. Bu vahşet ideolojisi, insanlık düşmanı bir ideoloji ve bütün insanlığı tehdit ediyor.

Şimdi, Gazze'ye yönelmiş, Lübnan'a yönelmiş bir saldırı gibi görünüyor ama bütün bölgemizi tehdit ediyor; sadece bununla da sınırlı değil, bütün insanlığı tehdit ediyor. Başta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere, Batı ülkelerinde siyonist ideoloji içinde örgütlenmiş sermaye, sermaye grupları, medya, medya grupları ve çeşitli gizli servislerin yaptığı operasyonlar bütün bu ülkelerin demokrasilerinin aslında görünmeyen düşmanı. Bu ülkelerin demokrasileri tehdit altında. Dolayısıyla biz burada bir insani hassasiyet ortaya koymak durumundayız.

Kıymetli arkadaşlarımızdan "Bu konuda bir inisiyatif alalım." teklifi geldi. Hülagü Hocaya teşekkür ediyorum, Ömer Faruk Bey ve diğer arkadaşlarımızla da bu konuları görüştüğümüz zaman onlar hassasiyetlerini ortaya koydular. Bilhassa insanların sağlık hizmetini alamaması bir tarafa, bir de sağlıkçıların hedef hâline gelmesi... Hastaneler hedef hâline geliyor, çocuk hastaneleri hedef hâline geliyor. Böyle bir vahşet, herhâlde, insanlık tarihinde bu çapta böyle büyük bir vahşet hiç yaşanmamıştır ve yani her sabah, her akşam insan korkuyor televizyona bakmaya bir haber göreceğim diye, baktığımız zaman kendimizden utanıyoruz. Böyle bir vahşet olabilir mi?

Dolayısıyla ben, başta bu mesele olmak üzere, bir de ülkemizin bugüne kadar yasama faaliyetleri etrafında bizim komisyonumuzu ilgilendiren meseleler üzerinde bir görüş alışverişi yapalım; hep "Bir kanun maddesini görüşelim. Buna ne diyorsunuz; evet mi diyorsunuz, hayır mı diyorsunuz?" şeklinde yapılan toplantıların dışında meseleyi ele alalım, bir komisyon olarak kendi sorumluluğumuzu üstlenelim diye onun için, sizlerle bu konuyu açıkça müzakere etmek için bugün bu toplantıyı düzenledim; sizlerle de görüştüm, görüşebildiğim arkadaşlarımızla ve faydalı olacağını düşünüyoruz.

Medyaya da bu gösterdiği ilgiden dolayı teşekkür ediyoruz çünkü insanlık tarihinin gördüğü bu vahşete karşı hepimizin bir tavır alması lazım, ortaya bir tavır koymamız lazım. Bunu belki sadece eleştirmeyeceğiz, neler yapabileceğimize yapabileceğimiz her şeyi yapıp onları da ortaya koymamız lazım. Ben bu bakımdan da ayrıca hepinize teşekkür ediyorum, katılımınızdan dolayı saygı sunuyorum.

Bütün arkadaşlarımız, milletvekillerimiz, hepimiz görüşlerimizi paylaşalım. Beş dakika gibi bir sınır koyalım, ondan sonra zamanımız kalırsa tekrar müzakere ederiz.

Söz almak isteyen arkadaşlarımızla başlayalım.

Ömer Faruk Bey, buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Teşekkür ederim Sayın Bakanım. Hassasiyetiniz için de ayrıca teşekkür ederim.

Komisyonu Doktor Hüsam Ebu Safiyye için toplantıya davet etmiştim ve Sayın Bakanımız duyarlılık gösterdi. Hepimiz için çok önemli bir konu, iktidarıyla muhalefetiyle de son derece vahim bir durum var. Tüm dünya ayakta. Biz Türkiye Büyük Millet Meclisi Sağlık Komisyonu olarak da mutlaka bir şeyler yapmalıyız diye düşündüm çünkü tüm uluslararası kuruluşlar ayakta, korkunç bir tutukluluk hâli yaşıyor. Doktor Hüsam Ebu Safiyye on sekiz aydır İsrail Rakefet zindanında; yer üstünde bile değil, yerin altında bir hücrede; korkunç bir muamele yapıyorlar. Şu anda 173 bini geçti soykırım sırasında hayatını kaybeden Filistinli sayısı. Her geçen gün artıyor; 7, 8, 10; her gün insanlar hayatını kaybediyor. 10 binden fazla kişi mağdur ve şu anda 1.200'ü aşmış durumda barış anlaşması imzalandıktan sonraki ölüm sayısı. İsrail cezaevlerinde 94 Filistinli hayatını kaybetti ve şu anda, barış anlaşmasından sonra İsrail durmuyor; işgal ettiği Gazze'deki alan yüzde 53'ten yüzde 70'e çıktı. Vahşi bir şekilde saldırıyor ve bu arada, savaş suçu olan bir iş yapıyor dediğiniz gibi, savaşlarda bile hastanelere dokunulmaz, doktora dokunulmaz ama çocuk hastanesine saldırdılar. Çocuk hastalıkları uzmanı Doktor Hüsam Ebu Safiyye'nin çocuğunu öldürdüler, oğlunu yaraladılar ve kendisini de ağır bir şekilde yaraladılar.

Bakın, ben burada bir olayı anlatmak isterim. Doktor Hüsam Ebu Safiyye -birçok arkadaşımız burada doktordur- bir meslektaşımız; işte görüyorsunuz, stetoskopuyla. Hastanede insanların hayatını kurtarmaktan başka bir şey yapmıyor. Soykırım altında ülkesini, şehrini, vatanını terk etmedi ve çok tehlikeli bir yerde görevini yapmaya çalıştı. 27 Aralık 2024'te hastanesine yönelik bir saldırı sonrasında tutuklandı ve bir buçuk yıldır cezaevinde. Bakın, şimdi şu fotoğrafları size göstermek isterim. Çocuğunun cenaze namazını kılıyor Doktor Hüsam Ebu Safiyye. Tutuklanmadan önceki saldırıda çocuğu öldürülmüştü, acı içinde namazını kıldırdı. Ve ardından şu fotoğraf tüm dünyada konuşuldu. Hastanesi yıkılmıştı ve o, hastanesini savunuyordu. Yürüdüğü yerin önünde 2 tane zırhlı araç var ve efsane bir fotoğraf oldu bu fotoğraf, tüm dünya bunu konuştu. İsrail buna çok bozuldu ve intikamını almaya çalıştı. Şu fotoğraf son derece önemli, bakın. Daha sonra, Doktor Hüsam Ebu Safiyye tutuklandı. Hapishanedeydi, altı ay geçti, haziran ayında hücreye konuldu ve tutukluluğa itirazları kabul edilmedi. Çocuğunu katlettikleri andaki acısını görüyorsunuz. Çok kilo kaybetti ve çok zor durumda. Onunla ilgili, Birleşmiş Milletler Keyfi Gözaltı Çalışma Grubu, İşkenceye Karşı Grup ve birçok komite açıklama yaptı tutukluluğunun bitmesi gerektiğine dair; Uluslararası Af Örgütü sert bir açıklama yaptı ve bir an evvel tutukluluğunun bitmesi gerektiğini söyledi. Çok zor durumda ve ağır işkence altında şu anda cezaevinde, korkunç bir muameleyle uğruyor. Türk Tabipleri Birliği bir açıklama yaptı "Doktor Hüsam ve 13 hekim bir an evvel serbest bırakılmalı." dedi ve İsrail dinlemiyor. Tüm uluslararası kuruluşlar ayakta ve İsrail dinlememeye devam ediyor.

Şu anda, İstanbul Kadıköy'de Artvin Çoruh Üniversitesinde bir akademisyen Kemal Sağlam Hoca -kendisi bir performans sanatçısı- bir kafes içinde Doktor Hüsam'ın durumunu canlandırıyor, bir performans sergiliyor ve insanlıkta bir duyarlılık oluşturmaya çalışıyor.

Şimdi, biz ne desek boş. Fiziksel durumu şu anda oldukça kritik, işkence ve kötü muamele görüyor, kalp rahatsızlığı var, tek kişilik hücrede ve ciddi kilo kaybetmiş durumda ve dünya ayakta fakat İsrail dinlemiyor. Benim söyleyecek çok şeyim var fakat en önemli şeyi oğlu söyler değil mi? Ben oğluyla temastayım. Türkiye Büyük Millet Meclisi Sağlık Komisyonunda böyle bir toplantı düzenleneceğini haber alınca kendisine haber verdik ve kendisi bizlere, Türkiye Büyük Millet Meclisi Sağlık Komisyonuna, Türkiye Büyük Millet Meclisine bir mektup gönderdi. Müsaadenizle, Sayın Bakanım, o mektubu okumak isterim.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Doktor Hüsam Ebu Safiyye'nin oğlu İlyas Hüsam Ebu Safiyye adına:

"Sayın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı ve değerli milletvekilleri; bugün bu mektubu bir sözcü ya da aktivist sıfatıyla değil babasını her an kaybetmekten korkan bir evlat olarak gönderiyorum. Ben İlyas, hayatını Gazze'deki çocukları ve hastaları kurtarmaya adanmış olan Doktor Hüsam Ebu Safiyye'nin oğluyum. Babam, bugün, hiçbir suçlama yöneltilmeden beş yüz yetmiş beş gündür esaret altında tutulmaktadır. Sağlık durumu her geçen gün kötüleşirken kendisini koruyacak veya içinde bulunduğu koşulları denetleyecek gerçek ve bağımsız hiçbir mekanizma bulunmamaktadır. Babamın maruz kaldığı muamelenin bütün gerçeklerini bilmiyoruz çünkü onunla iletişim kurmamız ve sağlık durumundan emin olmamız engellenmektedir. Elimizde yalnızca avukatının çok seyrek gerçekleşen ziyaretlerinin ardından bize aktardığı bilgiler bulunmaktadır. Son aldığımız bilgiler ise son derece sarsıcı ve yıkıcıdır. Avukatımız, babamın Rakefet Cezaevinde, yer altında bulunan bir hücrede ve tek başına tecrit altında tutulduğunu bildirmiştir. Babamın demir bir çekiçe dövüldüğünü, işkence izlerinin vücudunda açıkça görüldüğünü ve maruz kaldığı şiddetin ağırlığı nedeniyle bedeninin tanınmayacak derecede zarar gördüğünü, morarmalar gördüğünü aktarmıştır. Ayrıca, sağlık durumunun son derece kritik olduğunu ve şiddetli ağrılar çektiğini doğrulamıştır. Kemal Advan Hastanesinin kuşatılması sırasında uğradığı son saldırıda yaralanmasının ardından uyluğunda hâlâ 6 şarapnel parçası bulunmaktadır. Acil bir ameliyata ve tıbbi tedaviye ihtiyacı olmasına rağmen gerekli sağlık hizmetlerinden ve tedaviden mahrum bırakılmaktadır. Geçen her dakika onun hayatı açısından belirleyici olabilir.

İsrail'in Gazze'deki Filistinli sağlık çalışanlarına yönelik insanlık dışı muamelesi, keyfi gözaltı ve işkence de dâhil olmak üzere devletlerin hem İsrail'in Gazze'nin sağlık sistemini yok etmesi hem de Filistinli sağlık çalışanlarına yönelik saldırısı karşısında anlamlı bir eylemde bulunmamasının kasıtlı bir sonucu olarak mümkün olmuştur. Bu davranış, İsrail'in Gazze Şeridi'ndeki Filistinlilere karşı devam eden soykırımının temel kalıplarından birini oluşturmaktadır. Yalnızca endişe ifadeleri, İsrail'in Filistinlilerin insan haklarını ezmesi karşısında devletlerin eylemsizliğinin alaycı bir örtüsünden başka bir şey değildir. Uluslararası Af Örgütü, diğer insan hakları örgütleriyle birlikte Doktor Hüsam Ebu Safiyye'nin derhâl serbest bırakılmasını talep etmiyor, onun serbest bırakılması gerektiğini söylüyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; babam için herhangi bir ayrıcalık talep etmiyorum, yalnızca onun en temel insani haklarını talep ediyorum; yaşama hakkını, tedavi görme hakkını ve işkenceye maruz bırakılmama hakkını. Hayatımız bir cehenneme dönüştü. İsrail yalnızca babamı tutuklamak ve ona işkence etmekle yetinmedi, kardeşim İbrahim'i öldürdü, kardeşim İdris'i göğsünden bir keskin nişancı kurşunuyla yaraladı, babamı da yaraladı ve ardından hiçbir suçlama yöneltilmeden acımasızca işkence edilmek üzere esir aldı. Hayatımız elimizden alındı, güven duygumuz çalındı, artık tek bir gün bile korku içinde yaşamadan geçmiyor. Her an taşıyamayacağımız kadar ağır bir haber getirebilecek bir telefon bekliyoruz. Bugün, sizler, bölgemizde adaletin ve vicdanın sesini

temsil ediyorsunuz. İnsanlık adına ve Türkiye Cumhuriyeti'nin her zaman savunduğu değerler adına sizlere sesleniyorum: Lütfen çok geç olmadan babamın hayatını kurtarmak için elinizdeki tüm siyasi, diplomatik ve insani imkânları kullanarak harekete geçin. Babamın bağımsız uluslararası kuruluşlar tarafından ziyaret edilmesine izin verilmesi, acil tıbbi tedaviye erişiminin sağlanması, maruz kaldığı işkence ve ihlallerin durdurulması ve serbest bırakılması için baskı kurmanızı talep ediyorum. Sessizliğin bu trajedinin ortağı hâline gelmesine izin vermeyin sayın milletvekilleri. Babamı kaybedersem yalnızca bir babayı değil ailemden ve umudumdan geriye kalan son şeyi de kaybedeceğim. Lütfen, çok geç olmadan babamın hayatını kurtarın.

Teşekkür ederim. İlyas Hüsam Ebu Safiyye." (Alkışlar)

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Teşekkür ediyorum.

Hocam, buyurun.

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) - Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla, hürmetle selamlıyorum.

Sayın Başkanım, böyle bir konuda hassasiyet gösterip toplantı yaptığınız için size ayrıca teşekkür ederim.

Tabii, bugün Filistin, Gazze başta olmak üzere dünyanın birçok yerinde insani ve ahlaki normların sıfırlandığını, küçük bir hayvan yavrusuna gösterilen şefkatin, bir balina yavrusuna gösterilen merhamet duygusunun kırıntısının bile bize ahlaki, vicdani ve insani değerler manzumesini satanların, bunların hiçbirinin sahibi olmadığını maalesef, bu toplantı vesilesiyle de dile getirmiş oluyorum.

Tabii, milletvekili arkadaşlarım mutlaka farklı konulara değinecektir ama ben bir hekim olmam münasebetiyle daha çok savaşların sağlıktaki oluşturduğu bazı noktalara dikkat çekmek istiyorum. Tabii, savaş sadece yaralıları ilgilendiren, sağlığa müdahale edilen bir alan değil, hastanelerin -biraz önce söylendiği gibi- zarar görmesinden temiz su, gıda erişimine kadar, bozulma, kalabalık yaşam koşulları, çocuklar, anneler, gebe kalan, hamile kadınlar, bir sürü travmayla baş edildiği toplu bir şeyden bahsediyoruz.

Tabii, Gazze, uluslararası toplumun duyarlılığının çok yetersiz olduğu, biraz önce sayın vekilimizin de söylediği gibi, çok ciddi bir şiddet ve vahşete maruz kalmakta. Özellikle çok sayıda travmatik yaralanmalar söz konusu. Bu yaralanmalara müdahale edilecek tıbbi malzemelerin, hastane ortamının, hekim ortamının, hemşire ortamının olmaması bu travmanın giderek büyümesine neden oluyor.

Bir diğer halk sağlığı sorunu -Kayıhan Hocamın belki daha da çok alanına giriyor- özellikle pandemik enfeksiyonların yayılması, bulaşıcı hastalıkların, su, gıda gibi maddelerin, uyuz, bitlenme, cilt enfeksiyonları; bunlar çok belli başlı şeyler. Ben gastroenteroloji uzmanı, hepatoloji uzmanı olduğum için özellikle hepatit A gibi salgınlar... Bulaşıcı hastalıkların çok kolay şekilde bulaşmasının sadece Gazze'yi değil tüm dünyayı ilgilendiren bir sorun hâline geldiğini görmekteyiz.

Bir diğer önemli şeylerden bir tanesi de özellikle kronik hastaların tedavisinde çok ciddi aksamlara neden oluyor. Türkiye Cumhuriyeti devletimiz bu konuda hassasiyet göstererek özellikle kanserli hastaların tedavilerinin yapılması noktasında... Kısmi de olsa yeterli olmadığını biliyoruz. Ama daha da önemlisi, buraya gıda, su ve tıbbi malzemelerin girişine izin verilmiyor yani aslında bir insanlık suçu işleniyor burada. İzzetbegoviç'in güzel bir sözü var "Biz dostlarımızı savaştan sonra en çok sessiz kalmalarından dolayı hatırlayacağız." diyor. Sessiz kalmak bu kadim medeniyetin çocuklarına yakışmayacak bir şey, biz bu sesliliği duyurmak üzere bir araya geldik.

Tabii, bugün Gazze'de resmî rakamlar "73 bin." diyor ama ben bunun 100 bine yaklaştığı kanaatindeyim çünkü o şartlar içerisinde ölü kayıtlarının, yaralı kayıtlarının çok sağlıklı olduğu kanaatinde değilim. "173 bin yaralı var." deniliyor ama bu kesin 200 binin üstünde. Kalıcı hasar gören, uzun süreli rehabilitasyon görmesi gereken 50 bin hasta olduğunu biliyoruz. Maalesef bu konuda yapılması gereken... Biraz önce vekilinizin söylediği gibi, hapishanede çok kötü şartlarda, âdeta ölüme terk edilen bir mahkûm şeyi görmekte; hiçbir yargılama, hukuk düzeninin olmadığı bir düzeni yaşıyoruz. Tabii, Türkiye Cumhuriyeti devleti kadim bir medeniyet. Biz bu topraklarda binlerce yıldır birlikte yaşıyoruz, bunlara karşı sessiz kalmamız beklenemez. İnsanlığın, vicdanın, ahlakın ortak sesi olarak haykırmak durumundayız. Ben bu konuda hassasiyetinizden dolayı çok teşekkür ediyorum.

Bu millet asil bir millettir, gereğini gerektiğinde yapacağına inanıyor, hepinizi saygıyla, hürmetle selamlıyorum.

Sağ olun, var olun.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Çok teşekkür ediyorum Hocam, sağ olun.

Hocam, buyurun.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bilindiği gibi, savaş bir halk sağlığı sorunudur. Bu sorunun ne kadar yakıcı bir özellik taşıdığını biz maalesef, Gazze'de katledilen, içinde çocukların da olduğu... Resmî rakamlara göre 73 bin ama ben de size katılıyorum, bunun üzerinde ölümün gerçekleştiği; bunun 2 katından daha fazla yaralanmanın, bunların yarısına yakınının da sakatlanmalarla karşımıza çıktığı bir ortamdayız. Ayrıca, Dünya Sağlık Örgütü'nün saptamalarına bakacak olursak -veriler diyemiyorum, o koşullarda veriler elbette çok zor- toplumun üçte 2'sinden fazlasında depresyon ve benzeri ruh sağlığı sorunlarının görüldüğü, kronik hastaların hiçbir şekilde tedaviye ulaşamadığı, bunların yanı sıra sağlık çalışanlarının -ki sayısı bir veriye göre 600'ün üstünde- İsrail güçleri tarafından gözaltına alındığı, bir bölümünün hâlen -maalesef, az önceki örnekte olduğu gibi- hapishanelerde tutulduğu, sağlık kuruluşlarının işlerliğini kaybettiği bir ortamdayız.

Sayın Başkan, bunun tek sorumlusu olarak İsrail'i görmek doğru değil. İsrail bunu tek başına yapmadı, İsrail bunu başta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere, onların desteğiyle yaptı. Dolayısıyla, NATO toplantısı sırasında ülkemize ve Ankara'ya gelen Trump bence hoş gelmedi, burada da hepimizin bu tutumda birleşmiş olması gerektiğini vurgulamak isterim.

Çok acı bir dönem, hepimizin içini yaralayan sağlık sorunları var. Meclis Komisyonu olarak hem bu sorunu gündemde tutmak hem de buna müdahale etmenin yollarını aramak açısından bu toplantıyı çok değerli buluyorum. Dolayısıyla, hem önerenlere hem size böyle bir toplantıyı düzenlediğiniz için teşekkür etmek isterim.

Biz -izin verilmediğinin farkında olarak söylüyorum- gereğinde yerinde gidip gözlem yaparak, oraya birtakım malzemelerin ve gönüllülerin taşınması için bir köprü görevi üstlenerek de üstümüze düşeni yapmaya hazırız. Bu konuda sizin öncülüğünüzde

birtakım diplomatik girişimlerle -çünkü artık dünya sanıyorum daha da başka bir döneme giriyor- elimizden geleni yapmaya kararlı olduğumuzu vurgulayalım.

Sayın Başkan, ayrıca, bir kanun teklifi olmadan böyle bir toplantıyı düzenlemiş olmanız da çok değerli, bir kez daha teşekkür etmek isterim.

Burada da iki konuyu vurgulamak isterim. Bir tanesi, dün Mecliste görüşülmeye başlanan YÖK Kanunu ve bazı kanunlarda değişiklik öngören teklif konuşulurken -ki teklifin ilk imzacılarından birisi de değerli hocamız- orada da söylemiştim, o teklifte bu Komisyonla görüşülmesi gereken maddeler var. Dolayısıyla, sağlıklı ilgili ya da çalışma alanıyla ilgili ya da aileyle ilgili bir kanun teklifinde bir madde olduğunda bizim Komisyonumuzun görüşü alınmadan, burada tartışılmadan oraya çıkarılması doğru değil. Bunu, hatırlarsanız, bunu üç yıl içerisinde birçok kez dile getirdik ama maalesef, iktidar partisinin burada aynı tutumu devam ediyor, buradaki duyarsızlık devam ediyor, bunu bir kez daha vurgulamak isterim çünkü on dört saat süren Millî Eğitim Komisyonu toplantısında sağlıklı ilgili maddelerde de açık olarak görüldüğü gibi, o komisyonun bazı üyelerinin bu konularda herhangi bir şey söyleme olanağı yok oysa burada görüşülse bazı kavramlar ve konular daha iyi ele alınabilirdi diye düşünüyorum.

Sayın Başkan, ayrıca, hatırlarsanız, bu üç yıllık sizin Komisyon Başkanlığı döneminizde hem önemli konuları konuştuk hem de o önemli konuların devamının gelmesine ilişkin bir çerçeve çizdik. Burada, yalnızca iki tanesini anımsatacağım, bir de öneride bulunacağım: Bir tanesi, hatırlarsanız, çalışma yaşamında bizzat Çalışma Bakanlığının kendisinin Anayasa'ya ve yasal düzenlemelere aykırı olarak bir istihdam modelini hayata geçirdiğini burada konuştuk, tartıştık ama öyle kaldı, basında yer aldı. Burada, sosyal devlet olmanın, Anayasa'ya uygun bir tutum almanın gereklerini yerine getirmek için lütfen Çalışma Bakanlığı nezdinde bir girişimde bulunun ve yetkililer gelsin, bu konuyu tartışalım ve bu yanıştan bir an önce Türkiye kurtulsun.

İkincisi, geçen kanun görüşmesi sırasında YÖK Başkanı'na da söyledim, hatırlarsanız, Sayın YÖK Başkanı burada Komisyonumuza tıp eğitimiyle ilgili bir sunum yaptı. Biz de muhalefet vekilleri olarak söz aldıktan sonra dedik ki biz de tıp eğitimiyle ilgili bir sunum yapsak benzeri sorunları gündeme getirirdik. Sorunlarda büyük ölçüde ortaklaşıyoruz ama çözümlere geldiğimizde ortada o çözümleri tartışabileceğimiz bir platform yok. Bakın, bugün çok açık söyleyeyim -tıp fakülteleri özelinde konuşuyorum ama zaman olursa başka konuları da konuşuruz- maalesef, tıp fakültelerinin büyük bir çoğunluğunda, başta vakıf tıp fakültelerinin büyük bir çoğunluğu olmak üzere ne öğrenciler iyi yetiştirilebiliyor ne de asistanlar iyi yetiştirilebiliyor, çok olumsuz ve kötü örnekler var. Örneğin, TUS'u kazanıp, bir vakıf üniversitesi tıp fakültesinde "Ben kazandım." diye gidip, kayıt yaptırıp kliniği olmadığı ve öğretim üyesi olmadığı için bir yıldır evde oturan meslektaşlarımız var. Bunlar bizim iddiamız değil Sayın Başkan, bunlar bizzat Sağlık Bakan Yardımcısının ve YÖK Başkanı'nın da kabul ettiği gerçekler ve bu tekil örnek değil. Biz, göz göre göre tıp doktoru unvanı verirken bu yetmezliği, bu iyi yetişmemişi bir kenara bırakamayız çünkü daha sonra bu genç meslektaşlarımızın kendileri açısından sıkıntılar yaşanabileceği gibi, hizmet sunacağı insanlar açısından da sıkıntı yaşanabilir. Devlet, eğer bir hastanın ve yakınının karşısına bir doktoru "Evet, ben bunu mezun ettim, buyur, bu sana bakar." diye çıkarıyorsa, onun bilgisinden, becerisinden, yetkinliğinden kimsenin kuşku duymaması gerekir ama burada böyle bir büyük sorunun varlığını bir kez daha dile getirmiş oluyorum.

Ayrıca, Sayın Başkanım, siz de hatırlayacaksınız, Sağlık Bakanlığının getirdiği kanun teklifleri görüşülürken bazı konularda yeni kanun düzenlemelerine duyulan ihtiyacı da tanımlamıştık. Zamanı fazla geçirmemek için ayrıntılara girmiyorum ama Sağlık Bakanlığını da buraya davet ederek özellikle geçmişte yaşadığımız sorunların ve önümüze çıkması olası sorunların tekrar gündeme getirilmesi, karşılıklı görüş alışverişinde bulunulması ve bunun üzerine bir yasal düzenleme yapılması büyük önem taşıyor.

Sözlerimi şöyle bitireyim: Bakın, Türk Tabipleri Birliği Yasası'ndaki disiplin hükümleri iki yıl önce Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildiği için şu anda tabip odaları tarafından hiçbir hekime ilişkin bir cezalandırma süreci yaşanmıyor. Sayıları en son bana verilen bilgiye göre 4 binin üzerinde. Bu hekimlerin kendilerini aklama sürecinin dışında tutulmalarının yanı sıra, eğer ortada bir sorun varsa hasta ve hasta yakınlarının da bu süreçlerin sonuçlarını alamaması gibi bir durumu ortaya çıkarıyor. Dolayısıyla, böyle uzun süredir bunları bekletmek yerine, bir ortak akılla, bir eş güdümlü toplumun ihtiyaçlarına yanıt verecek çözümleri mutlaka üretmemiz gerekir diyorum.

Tekrar teşekkür ediyorum.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Ben çok teşekkür ediyorum Kayıhan Bey.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Vedat Bilgin'in, Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın Gazze'deki katliam sürecinde ortaya çıkan sağlık sorunları, insani dram ve yardım politikaları hakkında görüşmede yaptığı konuşmasında geçen Komisyon çalışmaları ve tıp eğitimiyle ilgili ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Tabii, Kayıhan Bey'in altını çizdiği hususların bazıları konusunda ben de... Hatırlarsınız, Komisyonla hatta ilk tepkiyi ben ortaya koydum bazı yanlışlar konusunda, burada bulunan arkadaşlarımızın tamamı da desteklediler. Bu sorunları en üst düzeyde tartışmamız ve değiştirmemiz lazım, yanlışları değiştirmemiz lazım. Sağlık Bakanımız bu konuda, yakında yaptığım bir görüşmede Komisyona gelmek üzere hazır olduğunu söyledi. Tahmin ediyorum, Meclis kapandıktan sonra yeni yasama yılının başında Sağlık Bakanımızı davet edip etrafıca konuşalım. Kayıhan Bey'in üzerinde durduğu sorunlardan birisi bu.

Vakıf üniversitesi adıyla kamufle edilmiş ama hepsi özel üniversite çünkü parayla iş yapıyorlar; bu, rezalet. Bunların, vakıf niteliği olanlarla vakıf niteliği olmayanların mutlaka... Önce bu ayrımının yapılması lazım, bu bir rezalet. Adam tıp fakültesi kuruyor, hastanesi yok; "Hastaneyi şu süre içinde kuracağım." diyor, kurmuyor. Tabii, bir de uyurma bir hastaneyle afilliye olup oradan yüzde 50 fazla para alıyor, ben o paraları kaldırmıştım. Çünkü o -kamuya, kamu hastanesiyle kamu üniversitesi için- diyelim ki Çorum'da üniversite bir tıp fakültesi kuruyor ama hastanesi yok, onlar için icat edilmiş bir şey. Bunlar gitmişler, "Özel sektöre niye açık değil?" diye mahkeme kararı bir yerden çıkarmışlar gelmişler, ben kaldırdım. Çünkü kamu üniversitesi tıp öğrencisinden para almıyor; bedava yapmıyor o işi, devlet onun için veriyor o parayı. Bunlar hem oradan para alıyorlar hem öğrenciden para alıyorlar hem devletten, böyle rezalet olmaz. Dolayısıyla bunların yeniden düzenlenmesi lazım. Sayın Bakanımızı da davet ettiğimiz zaman bu meseleyi etrafıca dile getirelim. Hiç olmazsa yeni yasama döneminde bunu açıkça düzenleyen bir yasa teklifini birlikte veririz, Komisyon olarak

öneririz, Sayın Bakanla da görüşürüz, biz veririz bunu. Komisyona üye olan veya olmayan arkadaşlarımızı organize ederiz, bu meseleyi anlatırız, bu konuda mutlaka bir tavır alınması lazım. Çünkü ben dün bir meseleyle karşılaştım, adını vermeyeyim, bir hastaneye tedavi olmaya gitmiş basit bir şeyden dolayı, adam ölmüş ya, yürüyerek gitmiş ölmüş. Burada bir eğitim problemi var. Şimdi, bilmiyorum, hangi özel ya da vakıf üniversitesinden mezun o doktor, bu olmaz, bu bizim sorumluluğumuz, buna müdahale etmemiz lazım, bunu etrafıca bir şey yapıp tıp eğitimi... Bütün eğitimler önemlidir, tıp eğitiminin sonuçları daha erken ortaya çıktığı için daha önemlidir. Yani biz bir hata yapabiliriz, enflasyon düşmez, istihdam genişlemez, büyümede sorunlar... Bu, on sene, yirmi sene sonra değerlendirilir ki "Şurada hata yapmıştı, falan bakan şurada hata yapmıştı, Bakan Vedat Bilgin şurada hata yapmıştı..." bu on sene sonra ortaya çıkar veya beş sene sonra... Fakat sizinde adam yürüyerek geliyor, ölüyor, başka yapacağı bir şey yok, değil mi? Onun için tıp eğitimi süreye bırakmayacağımız bir hassasiyetin, kalitenin ön plana çıkması lazım.

II.- İHTİSAS KOMİSYONLARI (Devam)

A) Görüşmeler (Devam)

1.- Gazze'deki katliam sürecinde ortaya çıkan sağlık sorunları, insani dram ve yardım politikaları hakkında görüşme (Devam)

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Ali Bey, buyurun.

ALİ KARAOBA (Uşak) - Öncelikle bu toplantıyı yaptığınız için teşekkür ediyorum hem de bu kadar hassas ve insanlık dramının yaşandığı bir yer için... Aslında sağlığın üzerinden bile gitmeye gerek yok, bugün siyonizmin geldiği nokta ortada ama Kayıhan Hocanın dediği noktayı da kaçırmamak lazım. İsrail bu gücü, bu küstahlığı nereden buluyor diye tespit etmezsek, bununla ilgili politikalar üretmezsek sadece buralarda konuşur ve gideriz.

Tabii, sayın vekilim söyledi, Hüsam Ebu Safiyye'nin durumu içler acısı yani bir hekim, mücadelesi takdire şayan, bizler de sonuna kadar destekliyoruz. Burada konuşup gitmeyle kalmamalı, Meclisin gündemine bunu taşımalıyız, gerekirse Kayıhan Hocanın dediği gibi belki de izinleri alıp yerinde incelemek için fırsatımız varsa mutlaka bunu değerlendirmemiz gerekiyor. "Orada bir savaş var." deniyor ama ben savaş olarak görmüyorum, orada bir soykırım var, artı, savaş dediğiniz şey eşit güçler arasında olur, iki ülke arasında olur. Dünyanın hiçbir gücünü tanımıyor İsrail. Hep Amerika'nın -tabiri caizse, sizlerden özür diliyorum- köpekliğini yapan bir ülke hâlinde ve yaptıklarının tamamı bunun üzerine kurulu, tek yaptıkları kendilerinin varlığı. Sayılar çok tartışmalı ama on binlerce insanın öldüğü gerçeği de ortadadır.

Başka bir konu, Sağlık Komisyonunun aslında çok aktif çalışmadığını düşünenlerden biriyim, sizin ve bizlerin iyi niyetine rağmen. En azından Sağlık Bakanı buraya geldi, telefon numarasını verdi, üç haftadır randevu almaya çalışıyoruz, telefon ediyoruz, geri dönüş yapan yok. Buradan da hani eğer bir uyarıda bulunmak isterseniz... İnsan üzülüyor, burada farklı konuşup telefonlarda açmamak bile hoş değil, hatta sizinle birlikte bu sezaryen oranlarıyla ilgili Türkiye'de bir görüşme yapalım diye Türk jinekoloji dernekleri, perinatoloji dernekleriyle birlikte bir randevu alalım dedik, iki buçuk hafta oldu, geri dönüş de yok bir öngörü de yok, bunu söylemek istiyorum.

Şimdi, sezaryeni yüksek olan arkadaşları eğitime alıyorlar Sayın Bakanım yani şöyle: Sezaryen oranınız yüksekse size bir ceza veriyorlar, meslekten men alıyorsunuz, altı ay kursa gönderiyorlar ve bu altı ay kurs içerisinde de size maaş ödemiyorlar. Bu hangi insanlığa sığar ya da hangi akıl tutulmasıdır, gerçekten bunu çözümlemiş değilim. "Neden sezaryen oranları bu kadar yüksek?" diye analiz etmeden sezaryeni yapan hekimi suçlamak... Bakın, 2000 yılında kadın doğuma dereceyle giren insanlardan bizler, Etlik Doğumevi hocaları da bilir, sağlıkçılar da bilir, yüksek puanlarla girilen yerlerdi, şu an 50 puanlarla buraları insanlar tercih bile etmiyor, kadın doğum ve çocuk kadroları boş kalıyor. Siz, bunlar ortadayken, malpraktis yasaları ortadayken, devlette defansif tıpa sebep olacak gelen kişiyi illa normal doğurtacağım diye baskı yaptırırsanız sonuçlarını da kötü yaşarsınız ve artık çok uzun sürmez, beş on sene içerisinde inanın doğum yaptırtacak kadın doğumcu da bulamazsınız. Bizim tazminat davalarımız çok yüksek, malpraktis davalarında en yüksek tazminatları ödeyenler kadın doğumcular. Yaklaşık 100 kadın doğumcuyu altı ay maaş vermeden eğitime göndermek ne demek ya? Ben bunu anlamış değilim. Yani bugün Sayın Hocam, yılların profesörü, fazla endoskopi yapanları ne yapacağız yani? Fazla biyopsi alanları ne yapacağız? Kulak burun boğazcı yani fazla tonsillektomi yapanları eğitime mi göndereceğiz? Hepsini boş verdik, bugün Zafer Havalimanı var Uşak'ın dibinde, yüzde 97 hatayla uçuyor, buna imza atan bakanları eğitime gönderecek misiniz, mühendisleri eğitime gönderecek misiniz? Bu akıl tutulmasından vazgeçilmesi gerekir. Bakın, dünyaya da rezil oluyoruz. Tabii ki normal doğumu teşvik edelim, normal doğum dünyanın en iyi yöntemi belki ama hekimlerin yakasından da birazcık elimizi çekmemiz gerekir. Zorlu bir meslek grubu, az önce de saydınız, eğitim kalitesi gittikçe düşüyor. Yani siz bu cezaları artırdıkça bu ülkenin gençleri de bavullarını havaya kaldırıyor, yurt dışına gitmek için çaba sarf etmeye başlıyor. Çocuk kadroları ile kadın doğum kadrolarına bakıyorum, boşta. Sayın hocam şanslı, fizik tedavi tercihleri tavan yapmış durumda. Neden? İnsanlar artık davalarla uğraşmak istemiyor, daha az riski olan, para getirisi belki yani rölatif olarak daha iyi olan branşlara yönelmeye başlıyor. Bugün, bir kulak burun boğaz ile baş boyun cerrahisi yapan hekimler neredeyse kalmadı, herkes işin kolayına kaçıyor. Siz, bu kadar botoksu, bu kadar dolgu malzemesini fütursuzca kullanan insanlara bir şey yapmayacaksınız, Türkiye'de dereceyle kadın doğum uzmanı olan insanlara devlette sezaryen yapılmıyor diye refere edilip gelip, para verip sezaryen olan kişilerin sonuçlarının tamamını doktora altı ay ceza vererek çözmeyi düşünüyorsanız zaten bu ülkenin bu hâle geliş sebebi bu mantalıdır diyorum. Lütfen, bu konuyla ilgili Sayın Bakandan bize randevu alın efendim çünkü biz mesaj da attık kendilerine, telefon da ettik, açmadı. Sayın Bakana da buradan söylüyorum: Yani bizim telefonumuzu açmayacaksanız lütfen telefon numarası vermeyin, işin şovuna da gerek yok. Tabii, herkes yoğun, bizler de sonuçta bir meslek grubunun sorunlarını aktarabilmek için sizden randevu istiyoruz, kendi çocuğumuzun, eşimizin ya da şunun bunun tayinini yaptırmak için sizinle görüşmeye gelmiyorum. Yani bugün hepimiz şehirlerimizin seçilerek gelen insanları ve dertlerini anlatmaya çalışan insanlarıyız, ben şehrimin derdini Mecliste konuşuyorum, sezaryen oranını anlatıyorum ama çözüm noktası Sayın Bakanın bununla ilgili bir değerlendirme yapması gerekir, konunun taraflarıyla bir araya gelmesi gerekir. Tamam, oranlar yüksek ama bu ceza yöntemini asla kabul etmiyoruz Sayın Bakanım. Verecekseniz de ceza olarak gördüğünüz şeyi, maaş vereceksiniz, insanlar nasıl geçinecekler yani? Altı ay hiç para vermeden kursa gönderiyorlar, "kurs" dediği de gidecek o arkadaş yine gidip sezaryen yapacak. Niye sezaryen yapıyor? Bakın, 4 kilo ağırlığında bir bebek devlete gittiğinde sezaryen

tartışmalıdır, rölâtif bir şeydir, parametreleri vardır ama devletteki bir kadın doğumcu diyor ki: "Ben sana sezaryen yapamam, biraz daha zorlayalım." Peki, komplikasyon olduğunda kim ödüyor tazminatı? Bunun sonucunu kim ödüyor? Ya, bir klavikula kırıldığında, kolda sıkıntı yaşadığında bunun tazminatını, bedelini Sağlık Bakanı mı ödüyor? Ben buradan o zaman Bakana diyorum ki: Sezaryen oranı yüksek hastanelere birer kadın doğumcu düşük arkadaşları gönderin, desin ki: "Bunu normal doğurtun, bunu sezaryen yapın." Kendi aramızda bir tabir vardır -hepinizden özür diliyorum- "Tazminatı sen öde, babamı bile doğurturum." diye bir laf vardır yani. Bakın, lütfen gerçekçi olalım, kadın doğumcuların elinden lütfen elinizi çekin, yakalarını serbest bırakın. O açıdan ben bu konuyu özellikle dile getirmek istiyorum.

Bir de Sayın Bakanım, Sağlık Komisyonuna girmek için biz partimizin içinde yarışmıştık bizi Komisyona alın diye, ben gelmeden önce vekil olduğumda hep böyle düşünmüştüm ama bu sağlıkla ilgili bu kadar az proje üreten... Yani bunu da hepimiz için söylüyorum, yanlış anlamayın, buradaki herkesin kendi dalında çok başarılı olduğunu da biliyorum, güzel işler çıkarabileceğine de inanıyorum ama Sayın Hocamın da dediği gibi tabipler odasının disiplin süreçleriyle ilgili kanun teklifi çıksın dedik, bir şey değişmedi. Özel hastanelerle ilgili yüzde 200'le ilgili bir şeyler çıksın dedik, değişmedi. Bir yerlerde hazırlanıyor ve geliyor, bu seçilmişlerin, bu komisyonların bu kadar baypas edilmesi aslında üzücü bir şey.

Ben tekrar bu toplantıyı yaptığınız için, bu hassas konuda duyarlı davrandığınız için hepinize çok teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Teşekkür ediyoruz Ali Bey.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARİ (Devam)

2.- Komisyon Başkanı Vedat Bilgin'in, Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın Gazze'deki katliam sürecinde ortaya çıkan sağlık sorunları, insani dram ve yardım politikaları hakkında görüşmede yaptığı konuşmasında geçen Komisyon çalışmalarıyla ilgili ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Tabii, Komisyon çalışmalarıyla ilgili bir şeyi açıklayayım: Bir defa, Komisyona gelen kanun tekliflerinin hiçbirini biz geri çevirmedik, hepsini burada etraflıca görüştük ama bazı kanun teklifleri hiç komisyona gelmiyor. Onları bizim Komisyona getirtmek gibi bir şeyimiz yok yani öyle bir mekanizmamız yok bizim elimizde, oradan bize gelmesi mecburiyeti var falan gibi bir şeyimiz yok, onun için o bizim dışımızda bir hadise.

II.- İHTİSAS KOMİSYONLARI (Devam)

A) Görüşmeler (Devam)

1.- Gazze'deki katliam sürecinde ortaya çıkan sağlık sorunları, insani dram ve yardım politikaları hakkında görüşme (Devam)

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Sevgili Vekilim, buyurun, siz sözünüzü almıştık.

ZEKİ KORKUTATA (Bingöl) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın milletvekili arkadaşlarım, hepinizi hürmetle selamlıyorum.

Öncelikle, böyle insani bir konuda vicdanımızın sesi olarak burada konuşma imkânı verdiğiniz için Sayın Başkanım, sizin şahsınızda tüm arkadaşlarımıza, talep eden büyüklerimize saygılarımı sunuyorum.

İsrail ve Amerikan emperyalizmi gerçekten bölgemizde ve dünyada büyük bir sorunun tarafları olarak önümüze geliyor. Bugün Gazze'de, İran'da, Lübnan'da belki yaşıyoruz ama önümüzdeki süreçlerde dünyanın birçok tarafında bunların gözyaşına, soykırımlara ve büyük savaşlara sebep olabilecekleri potansiyeli de her zaman hatırmızda tutarak bugün bu toplantıyı yapıyoruz. Ben Gazze'de yaşanan insani dramın, soykırımın boyutlarını çeşitli açılardan ele alacağım. Bu toplantıya gelmeden önce konunun hassasiyetle takipçisi olan arkadaşlarla konuştum. Özellikle Filistin Diploması Merkezinden birtakım rakamları ve dün itibarıyla orada yaşanan insani krizi, sağlık sistemindeki çöküşleri detaylı bir şekilde analiz edip bir rapor hâline getirdim. Müsaadeniz olursa, hazırladığım o içeriklerin bir kısmını burada zatalinize ve tüm arkadaşlara arz etmek isterim.

Değerli arkadaşlar, İsrail işgalinin Gazze şeridine yönelik sürdürdüğü soykırımın üzerinden bin günü aşkın bir süre geçti. Abluka altındaki Gazze Şeridi'nde yaşayan 2 milyondan fazla Filistinli modern tarihin en ağır insani felaketlerinden birini yaşamaya devam etmektedir. Her ne kadar 2025'te bir ateşkes anlaşması imzalanmış olsa da İsrail anlaşmayı ihlal etmeyi sürdürmüş, bu durum insani koşulların daha da ağırlaşmasına, sağlık sistemindeki krizin derinleşmesine ve siyasi sürecin daha da karmaşık bir hâle gelmesine sebep olmuştur. Gazze Şeridi'nde yaşayan siviller bugün son derece ağır insani koşullar altında yaşamalarını sürdürmektedir. Raporlara göre, nüfusun yüzde 70'inden fazlası harap durumdaki çadırlarda yaşamaktadır. Bu tablo, zorla yerinden edilmenin ve derin yoksulluğun ulaştığı boyutu gözler önüne sermektedir. Avrupa-Akdeniz İnsan Hakları İzleme Örgütünün yani Euro-Med Monitor'ün yayımladığı rapora göre, İsrail, Gazzelilerin yaşamlarını sürdürebilecekleri coğrafi alanı sistematik biçimde daraltmıştır. Bunun sonucunda 2,1 milyon Filistinlinin hayatlarını sürdürebilmeleri için sadece 128 kilometrekarelik bir alan kalmıştır. Bu durum, mevcut nüfus yoğunluğunu Bosna Savaşı sırasında Srebrenitsa'daki nüfus yoğunluğunun yaklaşık 60 katına çıkarmıştır. Daha da kaygı verici olan ise, İsrail'in Gazze Şeridi'nin yüzde 70'ini askerî kontrolü altına almayı planlamasıdır. Bu planının hayata geçirilmesi hâlinde nüfus 190 kilometrekareyi aşmayan bir alana sıkıştırılacak ve kilometrekare başına yaklaşık 19.300 kişilik bir nüfus yoğunluğu oluşacaktır. İnsani yardımlar bakımından ise tablo ağırlaşmayı sürdürmektedir. Ateşkes anlaşması uyarınca Gazze Şeridi'ne her gün 600 yardım tırının giriş yapması öngörülmesine rağmen girişine izin verilen yardım miktarı bu sayının yalnızca yüzde 35'i düzeyinde kalmıştır. Dünya Gıda Programı'nın verilerine göre insani yardım malzemelerine erişim hâlen yetersiz seviyededir. Her aileye ulaştırılan gıda yardımı yalnızca on günlük ihtiyacı karşılayabilecek düzeydedir. Bunun yanı sıra, 260 bin Filistinli aile yani yaklaşık 1,5 milyon kişi yeterli barınma imkânından yoksun şekilde kışı geçirmekle karşı karşıyadır. İsrail makamlarının çadır ve battaniye dâhil temel barınma malzemelerinin Gazze Şeridi'ne girişine yönelik 23 ayrı başvuruyu reddetmesi bu riski daha da artırmaktadır.

Gazze'de yaşanan sağlık durumu açısından bir değerlendirme yaptığımızda ise sağlık sistemi benzeri görülmemiş bir çöküşle karşı karşıyadır. Bölgede artık tam kapasiteyle hizmet veren hiçbir hastane bulunmamaktadır. Endonezya Hastanesi, Beyt Hanun Hastanesi, Muhammed ed-Durra Hastanesi, Ebu Yusuf en-Neccar Hastanesinin de aralarında bulunduğu çok sayıda büyük

hastane hizmet dışı kalmış, bu durum savaş öncesi döneme kıyasla sağlık hizmeti sunma kapasitesinin yüzde 40 oranında azalmasına neden olmuştur. BM raporlarına göre Gazze Şeridi'ndeki 36 hastaneden yalnız 16'sı kısmen faaliyet göstermektedir, toplam yatak kapasitesi ise 1.800'ü geçmemektedir. Bu kapasite mevcut sağlık ihtiyacını karşılamaktan çok çok uzaktır. Dünya Sağlık Örgütü'nün verilerine göre sayıları 105 bini bulan yaralıların yüzde 25'inden fazlası yaşamlarını kalıcı olarak etkileyecek nitelikte yaralanmalar yaşamıştır. Yaklaşık 4.500'ü çocuk olmak üzere en az 20 bin kişi yurt dışında tedavi görebilmek için bekleme listesinde. Ancak İsrail'in hastaların Gazze Şeridi'nden çıkışını engellemeyi sürdürmesi nedeniyle ateşkes anlaşmasının imzalanmasından bu yana yalnızca 3.100 hastanın tedavi amacıyla bölgenin dışına çıkışına izin verilmiştir. İlaç ve tıbbi malzeme temininde ise durum son derece ağırdır. Şifa Hastanesi Müdürünün açıklamasına göre temel ilaçların yaklaşık yüzde 50'si, tıbbi malzemelerinin ise yüzde 70'i temin edilememektedir. Bu durum hastanelerin sağlık hizmeti sunma kapasitesini büyük ölçüde felce uğratmıştır. Ayrıca, görüntüleme ve tanı cihazlarının yalnızca yüzde 25'i faal durumdadır. Sağlık çalışanları da savaşın en ağır bedellerinden birini ödemiştir, ödemeye devam etmektedir. Savaş boyunca doktor ve hemşirelerin de aralarında bulunduğu sağlık personelinin 1.700'den fazla kişi hayatını kaybetmiştir. Görevlerini sürdüren sağlık çalışanları ise ciddi ekipman ve tıbbi malzeme yetersizliği altında son derece güç koşullarda hizmet vermeye devam etmektedir. Bu tablo sağlık sisteminden geriye kalan yapının da tamamen çökme riskiyle karşı karşıya olduğunu göstermektedir.

Siyasi durum ve müzakerelere baktığımızda Filistinlilerin dramının devam ettiğini, İsraililerin ısrarla ateşkese uymadığı ve durmadan Filistinlileri bir göçe zorladığını -tırnak içerisinde- Savunma Bakanı Katz'ın ifadesiyle, gönüllü bir göç hazırlığı yaptığını maalesef görüyoruz. Bu konuda insanlık anlamında vicdanını yitirmeyen devletlerin, ülkelerin, sivil toplum örgütlerinin artık sesinin kimin yüksek çıkacaksa bu konuya mutlaka müdahil olmaları... Kayıhan Hoca'nın teklifi çok değerli, eğer imkân varsa bizim Sağlık Komisyonumuzun da yerinde inceleme yapması ve bu inceleme raporlarını dünyayla paylaşması, İsrail'i bölgede yalnızlaştıracak ve bu soykırımı bütün dünyaya açık bir şekilde ifade edecek, her insanın yaşama hakkı en doğal hakkı olduğu hâlde beslenememek, yeterli gıda alamamak, sağlık hizmetlerine erişimin engellenmesi insanlık tarihi açısından gerçekten bugün kayda geçirilmesi gereken bir husustur. Türkiye Büyük Millet Meclisine bir görev düşüyorsa, Sağlık Komisyonuna bu görev düşüyorsa en başta biz bu göreve talibiz. Bu konuda bir inisiyatif alınacaksa da Sayın Başkanım sizin liderliğinizde hangi platformda ne yapmamız gerekiyorsa biz bu konuda inisiyatif almaya hazırız.

Tümüyle baktığımızda sonuç itibarıyla mevcut tablo, İsrail Hükûmeti üzerinde ateşkes anlaşmasının hükümlerinin eksiksiz uygulanmasını sağlayacak, gerçek ve etkili bir uluslararası ve bölgesel baskı kurulmasına duyulan acil ihtiyacı ortaya koymaktadır. Bu kapsamda, insani yardımların Gazze Şeridi'ne herhangi bir engelle karşılaşmaksızın ulaştırılmasına ve binlerce hastanın yurt dışında tedavi görebilmesine imkân sağlanması gerekmektedir.

Ayrıca, uluslararası toplum; ateşkes anlaşmasının ikinci aşamasına geçilmesi, Gazze Yönetimi Ulusal Komitesinin görevini yerine getirebilmesi, günlük bombalama ve öldürme eylemlerinin, zorla yerinden edilmelerin ve binalara yönelik sistematik yıkımların durdurulması amacıyla İsrail Hükûmeti üzerinde kararlı bir baskı oluşturulmalıdır diyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Çok teşekkür ediyorum.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Sayın Bakanım, bir iki cümleyle benim vekil arkadaşlarımıza bir önerim olacak müsaade ederseniz.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Teşekkür ederim.

Vekil arkadaşlar söz alıyorlar, bu konuda bir şeyler derlerse iyi olur sanırım.

Benim gördüğüm, oğlunun da bize gönderdiği mektuptan istediği şu: Uluslararası kuruluşların ziyareti, baskının durması, tedavi hizmetinin sağlanması gibi istekleri var. Burada benim anladığım, bizim bir açıklama yapmamız lazım Sağlık Komisyonu olarak. İki...

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Sonuçta, bunu konuşalım. Ben "Sonunda ne yapalım?" diye bir öneride bulunacağım, orada konuşalım.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Orada, tamam.

SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) - Başkanım, sıra aslında bendeydi, sonra Ali Bey araya girince mikrofonum arada kaynadı.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Evet, Orhan Bey de görünüyor ama...

ORHAN ATEŞ (Bayburt) - Vekilim, kadın-erkek fırsat eşitliği, pozitif ayrımcılık...

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Kadınlar öncelikli.

SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) - Hakkımı yedirmemek adına.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Çok güzel.

Buyurun, lütfen.

SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) - Orada teknik bir şey oldu galiba.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Buyurun.

SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) - Sağ olun.

Ben de öncelikle hem Sayın Başkanımıza hem de bu toplantıya öncülük eden milletvekillerimize teşekkür ediyorum; aynı şekilde, burada fikirlerini serdeden vekillerimize, onların da hepsine teşekkür ediyorum.

Evet, Gazze'deki durumu hepimiz biliyoruz yani orada yaşananları, insanlık dramını; bu yüzyılda asla yaşanmaması gereken, yaşanması tahayyül bile edilemeyecek sorunlar, büyük dramlar yaşanıyor, soykırım yaşanıyor. Şimdi, bildiğimiz kadarıyla, bize bölgeden ulaşan veriler, Gazze'de 200 bin yaralının olduğunu söylüyor ve bunların 25 binine aslında çok acil şekilde müdahale edilmezse durumlarının ölümlerle sonuçlanacağı noktasında veriler var. Türkiye, ilk beş ayda 450 kadar kişiyi, yaralıyı Türkiye'ye tedavi için getirmişti, daha sonrasında tedavi için Gazze'den çıkışlar maalesef mümkün olmadı. Bugün de zannediyorum, hem Sağlık Bakanlığının hem de Dışişleri Bakanlığının talepleri geri çevriliyor bölgeden. Hastanelerin yarısından fazlası şu an hizmet veremiyor, yarısı da çok kısmi şekilde hizmet verebiliyor, malzemeler konusunda vesaire ya da küçük çaplı sağlık ocakları benzeri müesseselerin

zaten hiçbir şekilde işlevi söz konusu değil. Burada toplantının organizasyonuna öncülük eden vekilimizin de ifade ettiği gibi, aslında Doktor Hussam'ın hapisanedeki durumu bizlerin canını çok yakıyor ve İsrail bunu soykırımın bir parçası olarak uyguluyor. Daha önce de aynı kaderi paylaşan doktorlarımız oldu Filistin'de ve hepsi aslında birtakım işkencelerden sonra zaten salıverilse bile ölüme terk edilmiş oluyor. İşte, Doktor Adnan el-Burş vardı ve işkenceler sonrasında hapisaneden çıkarıldıktan sonra zaten dayanamayıp öldü. İsrail, bunu, dediğim gibi, soykırımının bir parçası olarak uyguluyor.

Şimdi, tabii, mesele, bizim burada ne yapmamız, nasıl bir eylemsellik ortaya koyacağımızda kilitleniyor yoksa sorunu hepimiz biliyoruz. Şarm El Şeyh'te bir barış deklarasyonu imzalandı, burada Türkiye-Mısır-Katar ve ABD garantör ülke olarak ilan edildi. Ben Mecliste Sayın Dışişleri Bakanımıza sorduğumda "Bizim pozisyonumuz teknik olarak garantörlük değil." dedi ama bugün Gazze'deki otoriteler dahi Türkiye'yi bir garantör ülke olarak ifade ediyorlar. Bugün bile kendileriyle konuştuğumda "Bu anlaşma bize garantörlük olduğunu söylüyor." diye ifade ettiler. Burada belki kavramlarda teknik olarak bir karışıklık söz konusu olabilir ama hem Türkiye'deki kamuoyunun hem dünya kamuoyunun Türkiye'ye yüklediği misyon garantörlük. Dolayısıyla anlaşmanın şartlarının yerine gelmediğini, 3 binin üzerinde ihlalin söz konusu olduğunu hepimiz biliyoruz.

Şimdi, burada Türkiye Büyük Millet Meclisinin bir ferdi olarak biz ne yapacağız? Tabii, bir sürü mekanizma var ama yardım girişlerinin sağlanamadığını biliyoruz; yine, anlaşmayı ihlal ediyor İsrail. Hastaneler hiçbir şekilde onarılamıyor, ambulans girişine müsaade edilmiyor. Türkiye, bir sahra hastanesi kuracağını bir önceki Sağlık Bakanı döneminde ifade etmişti ama bu da Refah'ta mümkün olmadı, yapılamadı bu hastane de. Bizim bir deklarasyon yayınlamamız elbette değerli ama Türkiye'ye yüklenen misyonda, Filistin'in de en son bağlı olduğu ülkenin mirasçıları olduğumuz için bize yüklenen misyonda şunu ifade etmek gerekir: Bunu tek başına bizim yapmamızın çok bir karşılığı olmayabilir ama öncülük etmemiz gerekir, bizden beklenen öncülük etmemizdir. Bence parlamentolar arasında bir hat açılmalı yani bizim yayınlayacağımız ilk deklarasyonla, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yayınlacağı ilk deklarasyonla parlamentolar arasında bir hat oluşturulmalı. Meclisimizde yine Meclis Başkanımız ve sizlerin girişimiyle Gazze sağlık zirvesi gibi bir şey yapılmalı, buradan bir açıklama yapılmalı ve buna dünya parlamentolarından katılımlar sağlanmalı; bunun nihai amacı, Gazze'ye sağlık koridoru açma olmalı. Bu Sağlık Komisyonunda çok problem var ama Komisyonumuzun işlevi gereği, Gazze sağlık koridorunu açma işlevini yerine getiren bir parlamentolar arası iş birliğine öncülük etmek bizim ülkemize yakışır kanaatindeyim; bunun daha fazla geciktirilmemesi gerekir.

Ben daha önce gemiye binen biri olarak bu meselenin bir taraftan eylemselliği konusunda Parlamento dışında da birtakım çalışmaların yapılması gerektiğini ve sonuç alınabilirliğini görmüş birisiyim. Anadolu gemisi var, şu an AFAD'ın onu bir sivil toplum kuruluşundan alarak yardımlar için kullandığını biliyorum en azından. Bu Anadolu gemisi, birkaç hastanenin malzemesini taşıyacak, birkaç hastanenin fonksiyonunu yerine getirecek ölçekte bir gemi. Bence gemilerle yüzen hastaneler oluşturulup doktor olan parlamenterler, bu konuya gönül vermiş insanlar bu gemilere binerek kesinlikle bölgeye ulaşmaya çalışmalı. Bu şekilde bir zorlama oluşmazsa, böyle bir hat oluşmazsa, "O bize bir imkân sağlasın da Refah'tan girişimize izin versin." ya da "Uluslararası gözlemcilerin gelmesine keşke izin verse de gidebilseler." diye hep İsrail üzerinden bir plan kurmaya çalışırsak bu maalesef mümkün olmayacak. Dolayısıyla hem gemi yolunun denenmesi, hastane gemilerinin yola çıkarılmasının sağlanması, bir taraftan da Meclisimizin Gazze sağlık zirvesine öncülük etmesi, parlamentoları Türkiye'de buluşturması; bence şu an için denenebilecekler arasında diyorum, ben tekrar böyle bir toplantı organize ettiğiniz için de teşekkür ediyorum.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Teşekkür ederim ben de.

Sonunda, sizlerin de önerilerini alarak benim de kafamda bazı şeyler var ne yapabiliriz konusunda, onu paylaşacağım. Tabii, Zeki Bey'in, Ömer Faruk Bey'in, sizin de öneriniz var; bunları sonunda toparlayıp birlikte bir şey yapalım; ne yapacaksak, yapabileceğimiz her şeyi yapalım.

Orhan Bey, buyurun.

ORHAN ATEŞ (Bayburt) - Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkanım, kıymetli milletvekili arkadaşlarım; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, yakın zamanın en büyük soykırım ve katliamının yaşandığı Gazze'de, öncelikle, hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dileyerek sözlerime başlıyorum ve İsrail'in bu soykırımını en şiddetli bir şekilde kınıyorum.

Savaş diyemiyoruz buna çünkü bu bir savaş değil; bu bir katliam, bir soykırım. Katliamın neticesinde 100 bine yakın insan hayatını kaybetti, 21 bin çocuk hayatını kaybetti, 170 bine yakın yaralı var. Anne babasını kaybeden çocuk sayısı 58 bin. Yerinden edilen Gazzeli sayısı 2 milyona yaklaştı. Gazze'de, hemen hemen, diğer arkadaşlarımız da söylediler, tam kapasiteyle çalışan hiçbir hastane şu anda yok. Yakıt, tıbbi malzeme, ekipman eksikliğiyle beraber sağlık hizmetleri kritik seviyeye gelmiş durumda. Toplam 36 hastanenin 18'i kısmen faaliyette. Yine, yüz binlerce kişi acil sağlık hizmetine, ilaç, ameliyat, rehabilitasyon, ruh hastalığı desteği, kronik hastalıkların tedavisine ihtiyaç duyar durumda. Kanseri, böbrek yetmezliği, kalp damar hastalıkları ve diyabet gibi kronik hastalıkların tedavisinde de ciddi bir aksaklık yaşanıyor. Temiz su, kanalizasyon ve atık yönetiminde de yetersizlikler beraberinde bulaşıcı hastalıklarla ilgili ciddi epidemilere yol açmış durumda.

Savaşın başlangıcından bu yana yüzlerce doktor, hemşire, paramedik ve diğer sağlık çalışanları hayatını kaybetti. Sağlık ve insani yardım çalışanları birlikte değerlendirildiğinde hayatını kaybedenlerin sayısı 2.300 civarında. Çok sayıda doktor ve sağlık çalışanı da gözaltına alındı veya alıkonuldu. Personelin hayatını kaybetmesiyle beraber sağlık hizmetlerinin insan gücünde ciddi bir azalma, ciddi bir kapasite eksikliği yaşandı. Su ve temel ihtiyaçlarda ciddi bir sıkıntı var. Gıda, temiz su, sağlık hizmeti, barınma ve hijyen malzemelerine erişimde ciddi bir sorun yaşanıyor. Altyapı ve kaynak yetersizliğinden su altyapısının yüzde 50'si bombalandı. Yıkılan su tesisleri nedeniyle üretim yüzde 83'ün üzerinde düştü, yüzde 80'in üzerinde kuyular kapatıldı, yüzde 97'nin üzerinde su kaynaklarının çoğu kullanılamaz hâle geldi. Bunun beraberinde, salgınlar, özellikle çocukluk yaş grubunda kabakulak, suçiçeği ve boğmaca gibi hastalıklarda ciddi bir salgın var şu anda. Gebelerin takibi... Erken doğum vakaları çok fazla arttı. Çocukların büyümesi, gelişmesi ve psikolojik yönden rehabilite edilmesinde ciddi sıkıntılar yaşanıyor.

Bununla birlikte, Türkiye Cumhuriyeti devleti olarak bizler, Gazze'de yaşanan büyük insani felaketin karşısında ilk günden bu yana tüm kurumlarıyla ve aziz milletimizin güçlü dayanışmasıyla Filistinli kardeşlerimizin yanında olduk. Cumhurbaşkanımız Sayın

Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde AFAD koordinasyonu ile ilgili bakanlarımız, kamu kurumlarımız, Kızılayımız, Türkiye Diyanet Vakfı, TİKA ve çok sayıda sivil toplum kuruluşlarımızın katkılarıyla Gazze'ye kapsamlı bir insani yardım koridoru oluşturuldu. Ekim 2023'ten bu yana devletimizin kurumları, sivil toplum kuruluşlarımız ve milletimizin desteğiyle Gazze'ye 20'yi aşkın yıllık gemisi, 14 yardım uçağı ve binlerce tırla gıda, un, içme suyu, ilaç, tıbbi malzeme, hijyen ürünleri, çadır, battaniye, bebek malzemesi ve temel ihtiyaç ürünleri sevk edildi. AFAD koordinasyonu ile ulaştırılan insani yardım miktarı 100 bin tonu aşmıştır. 8 sahra hastanesi kuruldu, 53 ambulans ve 2 UMKE aracı bölgeye sevk edildi. Yaralı Gazzeli kardeşlerimizin tedavisinin bu sahra hastanelerine ulaşması için gerekli destek sunuldu. 5 bine yakın ortez ve protez desteği verildi. 42 binin üzerinde insanın hayatını etkileyen yaralanmalara maruz kaldı, bu yararlanma vakalarında 5 binin üzerindeki Gazzeli kardeşimizde ampute ihtiyacı doğdu. Türkiye Cumhuriyeti devleti ve sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte Gazzeli ortez ve protez ihtiyacı olan kardeşlerimizin bölgede bulunan ekiplerimiz aracılığıyla tespiti yapıldı, rehabilitasyon süreci sonucunda hastaların ölçümleri alınarak ortez ve protez desteği sağlandı, sağlanmaya devam ediyor. Savaş ve sakatlık travması yaşayan hastaların tedavisiyle birlikte fiziksel ve psikolojik olarak daha sağlıklı hâle gelmeleri adına bölgede çalışmalar devam ediyor.

Yine, Türk Kızılayı, Gazze'de kurduğu ve işlettiği aşevleri aracılığıyla her gün on binlerce ihtiyaç sahibine sıcak yemek ulaştırırken gıda kolileri, hijyen malzemeleri, barınma desteği ve temel ihtiyaç yardımlarını da sürdürmektedir. Ramazan döneminde aşevlerinin kapasitesi artırılarak yüz binlerce Gazzeliye iftar ve sahur desteği sağlanmıştır. Türkiye Diyanet Vakfı zekât, fitre, kurban gibi gıda kolileri ve sıcak yemek yardımlarıyla Gazze'deki ihtiyaç sahiplerine destek olmaya devam ediyor. TİKA ise sağlık, gıda, barınma, temiz su ve temel yaşam ihtiyaçlarına yönelik çalışmalarla bölgedeki insani yardım faaliyetlerine katkı sunmaya devam etmektedir.

Yine, bununla birlikte, milletimizin gönüllü desteğiyle yürütülen yardım kampanyaları, belediyelerimiz, üniversitelerimiz, meslek kuruluşlarımız, vakıflarımız, derneklerimiz ve hayırsever vatandaşlarımızın katkılarıyla bu yardım koridoru büyümektedir. Türkiye'nin dört bir yanından yükselen dayanışma Gazze'ye uzanan güçlü bir kardeşlik eli olmuştur. Türkiye yalnızca insani yardımlarıyla değil Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan önderliğinde ateşkesin sağlanması, yardım koridorlarının kesintisiz açılması ve Gazze'de kalıcı barışın tesisi için yürüttüğü güçlü insani diplomasiyle de Gazze davasının yanında olmaya devam ediyor, devam edecektir.

Saygılarımı sunuyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Teşekkür ediyoruz Orhan Hoca.

Kıymetli arkadaşlar, şimdi, bu çalışmamızın, Komisyon çalışmamızın sonunda mutlaka yapılabilecek çok şey vardır ama bunları bir ortaya koymamız lazım sizin önerilerinizi de şey yaparak. Ben şöyle bir şey düşünüyorum: Bir defa, bir deklarasyon yayınlayalım. Bu deklarasyonu kamuoyuyla paylaşalım ama sadece onunla bırakmayalım, bu deklarasyonu bütün Türkiye'nin irtibatla olduğu dünyadaki parlamentolar arası bir ilişkiye dönüştürmek için oraların sağlık komisyonlarıyla bu deklarasyonu paylaşalım. Ondan sonra, aynı zamanda, Birleşmiş Milletlere bunu iletelim. Bizim Sağlık Bakanımıza da bu meseleyi açarak Sağlık Bakanıyla birlikte neler yapabileceğiz bunu da değerlendirelim. Bu konuda sizlerin de düşüncelerini alacağım ama yani ne yapabileceğimiz konusunda siz de birkaç şeyi düşünürken son bir konuşmacımız var. Gülşen Hanım'ı dinleyelim ondan sonra...

İRFAN KARATUTLU (Kahramanmaraş) - Sayın Başkan...

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Affedersiniz, tabii.

Buyurun Gülşen Hanım.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Sayın Başkanımıza bu toplantıyı organize ettiği için de teşekkür ediyorum.

Gazze'de insanları hayata bağlayan bütün imkânların sistemli bir biçimde tükendiği ağır bir insanlık dramından söz ediyoruz. Dünya Sağlık Örgütü'nün güncel izleme çalışmaları Gazze'de sağlık hizmetlerinin çok ciddi kapasite ve erişim sorunlarıyla karşı karşıya olduğunu ortaya koymaktadır. Faaliyet gösterdiği belirtilen sağlık kuruluşlarının önemli bir bölümü dahi personel, ilaç, tıbbi malzeme, enerji ve güvenlik sorunlarıyla ancak kısmi kapasite hizmeti verebilmektedir. Ancak sağlık sistemini oluşturan yalnızca binalar ve cihazlar değildir, bu sistemin merkezinde doktorlar, hemşireler, teknisyenler ve ambulans çalışanları vardır. Gazze'de sağlık çalışanları bir taraftan binlerce yaralı ve hastaya müdahale etmek için çalışırken diğer taraftan açlıkla, susuzlukla, uykusuzlukla, yerinden edilmekle ve kendi yakınlarını kaybetmenin acısıyla mücadele etmektedir. Bir doktor düşünün, önünde çok sayıda yaralı var ancak yeterli kanı yok, ameliyat yapması gerekiyor fakat elektrik her an kesilebilir, kanser hastasını tedavi etmek istiyor fakat ilaç ve kemoterapi imkânı yok. Bu şartlarda hekimler yalnızca hastalıklarla mücadele etmiyor; hangi hastaya öncelik vereceklerine, ellerindeki son ilacı kimin için kullanacaklarına karar vermek zorunda kalıyorlar. Gazze Sağlık Bakanlığı son açıklamasında çok ciddi bir tehlikeye de dikkat çekmiştir. Yakıt, motor yağı, lastik ve yedek parça sıkıntısı nedeniyle sağlık personelinin ve hastaları taşıyan otobüslerin birkaç gün içinde tamamen hizmet dışı kalacağını bildirmiştir. Doktorun hastaneye ulaşamaması ameliyathanenin çalışmaması demektir. Üstelik Gazze'de ambulans ve hasta nakil araçlarının yaklaşık yüzde 70'i saldırılar nedeniyle hizmet dışı kaldığı açıklanmıştır. Bu durumda yalnızca hastaneler değil, yaralıları ve hastaları hastaneye taşıyan son sağlık hattının da kopma tehlikesiyle karşı karşıyayız.

Değerli milletvekilleri, ilacın ulaşamaması, ambulansın hareket edememesi, jeneratörün çalışmaması, doktorun hastaneye gidememesi ve hastanın tedaviye erişememesi insanları da öldürüyor; sadece savaş nedeniyle ateş altında ölmüyor, sağlık yetersizliği nedeniyle de hastaları kaybediyoruz.

Sağlık krizini daha da ağırlaştıran bir başka sorun ise temiz su ve sağlıklı yaşam koşullarına erişimin ortadan kalkması. Hastanelerin, ambulansların, sağlık çalışanlarının ve hastaların korunması uluslararası insancıl hukukun açık bir göstergesidir. Bu nedenle, uluslararası toplumdaki yalnızca kaygı bildiren açıklamalar değil, sahada sonuç doğuracak somut adımlar bekliyoruz.

Sözlerimi bitirirken ifade etmek isterim ki Gazze'de artık yalnızca hastaneler değil, insanları hayata bağlayan son imkânlar da birer birer tükenmektedir. Doktoru hastanesinden, hastayı tedavisinden, çocuğu ilacından mahrum bırakmak insanlığın ortak

vicdanında kapanmayacak yaralar açmaktadır. Gazze'nin doktorlarını yalnız bırakırsak hastaları da ölüme terk etmiş oluruz. Gazze'nin hastaneleri susarsa insanlığın vicdanı da susar.

Benim önerim, Parlatentonun Sağık Komisyonunun gerçekten bir Gazze sağık oturumıyla toplantıya çağırılmasıdır. Meclisimizin Dış İlişkiler Komisyonundan da destek alarak Birleşmiş Milletler ve Dünya Sağık Örgütünde Türkiye öncülüğünde bir Gazze sağık oturumu çağırısı yapabiliriz Sayın Başkanım. Bu çok ses getirir. Özellikle sağıkçı parlamenterlerin katıldığı bir Gazze'ye sağık vizyonunun çok büyük ses getireceğine ve faydalı olacağına, hatta bu vizyonla bu toplantı, sonrasında Gazze'ye ziyaret şeklinde bile sonlandırılabilir. Çok yapıcı olacağına inanıyorum.

En son da Kayhan Hocanın belirttiği ve sizin de üzerinde durduğunuz, vakıf üniversitelerinde hem afili hastane olayı hem de asistan eğitiminde gerçekten çok problemler var. Biz Sağık Komisyonu olarak tekrar toplanıp bu konuyu gözden geçirelim Sayın Bakanım, önerilerimizi iletelim çünkü bu sadece Sağık Bakanlığının değil, YÖK'ün de bir sorunu. Doktor eğitiminde, tıp eğitiminde gelir getirmesi için her yerde tıp fakülteleri açıldı ama bunların çoğunun yeterli eğitim hastaneleri yok ve tam tersi de asistan eğitimine hiçbir katkıları yok. Devlette 28 bin asistan eğitimi varken binin altında özel üniversitelerde asistan eğitimi var; hâlbuki doktorlarımızın, doçent ve profesörlerimizin yüzde 50'sinden fazlası yani en iyi hocalarımız özelde ama hiçbir eğitim vermiyor, hastalarımız "Kabul etmiyor." diyorlar. O zaman bunlar özel hastane statüsüne geri dönsünler, vakıf üniversitesi ve eğitim üniversitesi konumundan çıksınlar. Bu, bu kadar kesin. Üniversitelerde hastalar asistanı kabul ediyor, öğrenciyi kabul ediyor da özel vakıf üniversiteleri nasıl kabul etmiyor? Hastalar da bilerek ona göre gidecekler. Özel hastane statüsünde kalsınlar, o zaman vakıf üniversitesi olmasınlar efendim. Yazık, devlete yazık benim. Binlerce tıp fakültesi öğrencisi yetiştiriyoruz, asistan eğitimine gelince -ki olmazsa olmazdır tıp fakültelerinin asistan eğitimi, ülkemizin ihtiyacı var- bunda özel sektör elini taşın altına koymuyor, hocaların yüzde 50'sinden fazlası da -en iyi hocalarımız- orada ve biz bu eğitimden mahrumuz. Niye? Çünkü özel hastaneler asistanların maaşını vermek zorunda ama öğrencilerin parasını alırken varlar, asistan eğitiminde yoklar; en iyi hocaları alırken varlar, asistan eğitiminde yoklar. Bunu masaya yatırıp gerçekten önerilerimizi hem Hükümetimize hem YÖK'e ve Bakanlığımıza bildirmemiz lazım.

Yine, sezaryenin azaltılmasıyla ilgili de bir toplantıyı gerekli görüyorum, çok önemli. Gerçekten sezaryen oranları çok yüksek. Bunu hepimiz kabul ediyoruz. Bu bir gerçeklik, bunun azaltılması lazım, bu da bir gerçeklik ama bunu nasıl yapılması, daha nasıl bilimsel bir ayağı oturtulması gerektiği yönünde de bir toplantı talebini ben de destekliyorum.

Teşekkür ediyorum.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Evet, tek sorumlusu sadece kadın doğum uzmanlarıymış gibi davranmamak lazım.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Ama tek sorumlusu Sağık Bakanlığı da değil Başkanım yani multidisipliner bir konu.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Tabii, kesinlikle.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Teşekkür ediyorum.

İrfan Bey, buyurun.

İRFAN KARATUTLU (Kahramanmaraş) - Teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

Ben de aynı duygularımı ifade etmek istiyorum. Normal, rutin toplantı dışında böyle bir hassasiyet gösteren bir toplantıya katkısı olanlara teşekkür ediyorum.

Sonuçta bölgemizi sadece Gazze olarak düşünmeyelim, 78'de Rusya'nın Afganistan'ı işgaliyle başlayan bu süreçte bölgemizde birçok savaşlar olmakta; işte en yakın zamanda 90'lı yıllardaki Irak, Suriye, peşinden İran'a saldırı, hemen üst tarafta Ukrayna'da, Libya'da. Dolayısıyla, aslında öyle bir mekanizma kurmalıyız ki bölgemizdeki bu savaş ortamındaki sağık şartlarının sağlanmasında Türkiye yine liderlik etmeli diye düşünüyorum. Bunu yaparken de tabii ki uluslararası kuruluşlardan destek almalı; Dünya Sağık Örgütü, Kızılhaç olsun. Yine kendi aramızdaki Sağık Bakanlığını, AFAD'ı, Kızılayı, hatta birtakım sivil toplum örgütlerini, Sınır Tanımayan Doktorları, Yeryüzü Doktorlarını da bu tür olayın içerisine katıp nasıl bir aksiyon alacağımızı, sonuçta olayın yasal altyapısı Cenevre Savaş Sözleşmesi var. Bunun üzerinden giderek bir pozisyon alıp olayın kurumsal hâle gelmesi ve sadece şu an belki acil durum Gazze için ama belki de Ukrayna için de bir şeyler yapmamız gerekecek. Oradan da değişik haberleri alıyoruz. Yine, savaş şartlarını çok da zorlayan, belki başka yerlerde bu bölgede savaş olacağı durumu gözüküyor. Zira, ben 91 yılında okulu bitirdiğimde, hatırlarsanız, 80'li yıllarda 1402'ler vardı; 1402'lik hocalardan bir kısmı sol görüşlüydü ama içerisinde az da olsa dindar görüşlü sakalı nedeniyle atılan bir nörolog profesörümüz bize 91 yılında şunu söylemişti: Nörolojiyi, fizik tedaviyi seçince otuz beş yıl önce "Ne yapıyorsunuz siz evladım? Ülkemizde ve bölgemizdeki savaş şartlarını görmüyor musunuz? Onun için bizim beyin cerrahına, kalp damar cerrahına, genel cerraha çok ihtiyacımız var." demişti ve bugün görüyoruz ki bizim harp cerrahi konusunda da şu anki TUS sisteminin bunu çok da fazla motive etmediğini ve asistanların birçoğunun buraları seçmediğini gözlemliyoruz. Dolayısıyla, bunun da ben YÖK üzerinden ve Sağık Bakanlığı üzerinden tekrar değerlendirilmesi gerektiğine inanıyorum. Onun dışında, yine bir şikâyet oldu tabii ki hekimlerin iyi yetişmediği noktasında. Biliyorsunuz, üç sınavdan beri hukuk fakültesi mezunları yeterlilik sınavına alınıyor ve geçme oranları yüzde 23. Yüzde 23 geçebiliyor, yüzde 77 başarısız. Dolayısıyla, özellikle sağık konusunda, sadece tıp fakültesi için demiyorum, diş hekimliği de olur, eczacılık da olur, diğer sağık mensuplarında da ben yeterlilik sınavının olması gerektiğine inanıyorum. Bu en azından bir girişte yapılmalı. Belki on yılda bir yapılabilir ama işin maksadı, burada biz mesleki anlamda ne kadar yeterliyiz, bunun da gözükmesi noktasında böyle bir sınavın olması gerektiğini söylüyorum.

Son bir cümleyle de -tabii ki iki yıl önce Meclis kürsüsünden ifade etmiştim- bir gün Eskişehir yolundaki büyük bir hastaneye göğsüm ağrıyor diye uğradığımda gece hemen anında kontrastlı bir akciğer tomografisi, peşinden, sekiz saat sonra kontrastlı kalp tomografisi ve akabinde ultrasonlar ve eforlardan sonra, o zamanki fiyatla Meclise yaklaşık 80 küsur bin lira fatura ettikten sonra, beni bir Coraspinle gönderdiklerinde ve üç gün sonra da ben 30 santimlik bir trombüsle vardığımda, o gittiğimde benim hemoglobini bile ölçmediklerini gördüğümde anladım ki sadece vatandaşın değil, hekim olarak bizlerin de risk altında olduğunu ve kendimi zor kurtardığımı ve Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesine giderek kendimi tedavi ettirdiğimi burada sizlere...

KAYIHAN PALA (Bursa) - Başımıza gelmeden de söylüyorduk Sayın Vekilim.

İRFAN KARATUTLU (Kahramanmaraş) - Efendim?

KAYIHAN PALA (Bursa) - Biz kendi başımıza gelmeden de söylüyorduk.

İRFAN KARATUTLU (Kahramanmaraş) - Anladım, "Yaşayan hekimden sorma, çekenden sor." demişler. Hem hekim olarak hem de çeken olarak buradaki denetimin gerçekten olması gerekeni yaşayan biri olarak da belirtmek isterim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Biz teşekkür ediyoruz.

Kıymetli arkadaşlar, tabii, şimdi konuşmadığımız bir şey var; biz, tabii, sağlık meselesini ve sağlık çalışanlarını konuştuk başta doktorlar olmak üzere ama bir de çalışanlar var yani Filistin'deki çalışanlar, Filistin'deki sendikalar, Filistin'deki emekçiler bunların hiçbirinden söz etmiyoruz çünkü Filistin'de çalışma hayatı diye bir şey kalmadı. İnsan hayatı kalmayınca çalışma hayatının kalmaması da normal ama mutlaka onun da üzerinde durmamız lazım.

Pelin Hanım, buyurun.

PELİN YILIK (Çankırı) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Ben de öncelikle bu gündemle bir toplantı organize ettiğiniz için teşekkür ediyorum. Kendi komisyonumuz açısından da çok değerli katkılar yapabileceğimiz bir konu başlığı olduğunu düşünüyorum. Tabii, savaşlar bir toplum sağlığı problemi. Savaşlarla birlikte altyapı sorunları, bulaşıcı hastalıklar, kronik hastalık tedavilerinin aksaması, beslenme bozuklukları ve arkasından en nihayetinde gelen ruh sağlığı problemleri geliyor. Sağlık çok boyutlu ele alınması gereken bir konu. Özellikle Orta Doğu'da barışın ve güvenliğin tesis edilmediği sürece, sağlığın en önemli gündem maddesi ve en büyük problemlerden bir tanesi olduğunu görüyoruz. İsrail bir terör devleti, orada Filistin'e uyguladığı sistemli katliam ve soykırım, tabii, arkasından hemen sağlık sorunlarını beraberinde getiriyor. Bu durumlarda en çok etkilenenler kadınlar, kız çocukları, çocuklar, yaşlılar dolayısıyla onlar için de özel bir gündem maddesiyle çalışılması gerektiğini düşünüyorum. Tabii, sağlık çalışanlarının desteklenmesinden, onların çalışma koşullarından ve güvenliğinden hiç bahsedemiyorum çünkü öyle bir ortam ve imkân maalesef şu an için söz konusu değil. Tabii, bir de bu konuyu gündeme aldığımızı, bu çalışmanın ya da bu konuşmanın bir somut çıktısının olması gerektiğini düşünüyorum. Burada, uluslararası toplumun daha fazla dikkatini çekmek, bu konuda bir aksiyon almak da çok önemli. Ben aynı zamanda Avrupa Konseyi milletvekiliyim ve orada bulunduğum sürece de göçmen hakları konusunda çalışıyorum. Geçtiğimiz haziran ayının sonunda 2666 karar sayısı ile bir raporun kanunlaştı, bu da Göçmenlerin ve Mültecilerin Sağlığa Erişimi konu başlığıydı. Her ne kadar engellerle karşılaşsam da ve çok ciddi tartışmalara sebep olsa da sağlığın en temel insan hakkı olduğunu da Avrupa Konseyi böylece kabul etmiş oldu. Avrupa Konseyinde de Türkiye kurucu üye ve dolayısıyla orada acil işler müzakeresi gündemiyle de çok çağrı yaptık ve Filistin'deki insani durumu çokça tartıştık. Birazcık konu artık sınırından çıkmaya başladığı için Avrupa'yı da rahatsız etmeye başladı ve bu durumda da Filistin'in yanında bir tutum almaya başladılar. Dolayısıyla onları da aktive edebileceğimizi düşünüyorum. Özellikle Avrupa Konseyi Komisyonu ile görüştüğümüzde de orada bu konuda yine uluslararası katılımlı bir toplantı organize edilebilir ve bu konuda uzmanların da katılıp sunumları gerçekleştirdiği uluslararası katılımlı bir boyutta organize edilen bu toplantının da faydası olacağını düşünüyorum. Bunu geçmiş dönemde yaptık ama işin boyutunu artıran bir aşamaya da taşınabileceğini düşünüyorum. Dolayısıyla sağlığa erişimin en temel insan hakkı olduğundan yola çıkarak, özellikle Orta Doğu'da sürecin durulmadığı müddetçe sağlığın en temel problem olarak önümüzde olduğunun da hepimiz farkındayız. Ben, bu Komisyonun da bu manada çok nitelikli çalışmalar üretebileceğini düşünüyorum. Bölgeye bir ziyaret, bilinçli bir ekiple orada bir inisiyatif almak olabilir. Yine, uluslararası toplumun ciddi şekilde ilgisini uyandıracak çalışmaların öncülüğünü yapmak olabilir. Onu, tabii, kendi içimizde tartışırız ama şimdilik paylaşmak istediklerim bunlar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Evet, teşekkür ediyorum Pelin Hanım.

Tabii, Pelin Hanım'ın dikkate getirdiği husus, Avrupa Konseyi düzeyinde de bu meselenin iletişim kurularak orada da ele alınması... Tabii "çalışanlar" deyince de bir de ILO düzeyinde de orayla da bu meseleyi paylaşalım. Yani uluslararası kuruluşların hepsinde biz bu meseleyi bir iletişim kurarak gündeme getirelim. Bazılarında özel gündemli toplantılar yapabiliriz, bazılarında sadece bu taleplerimizi, endişelerimizi ve eleştirilerimizi paylaşmaları için dile getirebiliriz.

ZEKİ KORKUTATA (Bingöl) - Sayın Bakanım, izniniz olursa...

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Zeki Bey, buyurun.

ZEKİ KORKUTATA (Bingöl) - Bir Eurovision meselesinde bile İsrail'in ne kadar köşeye sıkıştırıldığını hesap edersek...

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Tabii...

ZEKİ KORKUTATA (Bingöl) - ...bahsettiğimiz konularda Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği Parlamentosu, ILO...

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - ILO, tabii...

ZEKİ KORKUTATA (Bingöl) - ...Dünya Sağlık Örgütü, bu konuda Türkiye'nin yapacağı, alacağı inisiyatifin neler getireceğini hesap etmemiz lazım. Spor diplomasisi diplomasidir, sanat diplomasisi diplomasidir, parlamenter diplomasisi diplomasidir, insani yardım diplomasisi, her alanda biz bu konularda öncülük yapabilirsek bence bir farkındalık oluşur. Yani çünkü topla tüfekte bu İsrail'in üzerine gidecek hâlimiz yok ama...

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Öyle...

ZEKİ KORKUTATA (Bingöl) - ...tüm bu diğer argümanları kullanabiliriz bence.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Şimdi, esas yapılabilecek iş, Zeki Bey, sizlerin üzerinde durduğu mesele, uluslararası kamuoyunda İsrail'i mahkûm etmek.

ZEKİ KORKUTATA (Bingöl) - Evet.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Dikkat ederseniz, başında Amerika Birleşik Devletleri hâlâ... Büyük ölçüde öyle ama Amerika'da da çok duyarlı olan çevreler var. Giderek İsrail'in Amerika Birleşik Devletleri'nin üzerinde bir güç olduğu tartışılmaya başlandı. Yani Amerika Birleşik Devletleri değil İsrail yani Yahudiler, Yahudi sermayesi, üstelik siyonist Yahudiler. "İsrail Amerika Birleşik Devletleri'nin dış politikasını yönlendiriyor." kanaati Amerika'da ciddi bir şekilde akademik düzeyde de tartışılıyor.

Avrupa başlangıçta çok duyarsızdı çünkü Avrupa'da da aynı şeyler var. Şimdi, Yahudiler, bildiğimiz gibi, vatansız uzun yıllarca, yüzlerce yıl vatansız oldukları için dünyanın her tarafında varlar ve küçük gruplar, dayanışmaları çok güçlü ve sermaye üzerine. Bunlar ticaret ve şey üzerinde...

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Ekonomileri de çok güçlü.

ZEKİ KORKUTATA (Bingöl) - Sermaye...

KAYIHAN PALA (Bursa) - Finans...

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Ekonomileri çok güçlü...

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Ekonomide esas şeyleri, finansal sermaye dolayısıyla finansal sermaye ve mali sermaye üzerindeki hâkimiyetleri onları endüstriyel sermaye üzerinde de etkin hâle getiriyor çünkü endüstriyel sermayeyi baskı altına alıyor. Yani "emperyalizm" dediğimiz şey aslında genel olarak konuşulurken bir ülkenin başkasına saldırısı falan gibi bilinir ama biz teknik anlamda emperyalizme öyle bakmıyoruz. Emperyalizm finansal ilişkiler üzerinden endüstriyi kontrol altına almak ve endüstri üzerinden sömürü oluşturmak. Böyle baktığımız zaman, bunun arkasında doğrudan doğruya siyonizm var. Bir ideoloji ve bir grup olarak siyonizmi örgütleyen sermaye grupları var. Bu, Avrupa üzerinde de çok büyük bir nüfuz yaratmıştır. Ernest Mandel diye bir iktisatçı var, ünlü bir iktisatçı, onun bu konuda yazdığı çok önemli bir kitap var. Avrupa'yı uyaran bir kitap aslında, çok eskiden yazılmış bu kitap ama ne kadar öngörülerini gerçekçi çıktı, okuyunca... Ben hatırlıyorum, çok eskiden okumuştum, sonra döndüm, bu konularla ilgili bir şeyler yazınca baktım, bütün şeyleri, tahminleri adamın çıkmış.

Dolayısıyla şunu söyleyeceğim: Bu uluslararası kamuoyu oluşturma gücü Erol Bey, bir müddet sonra insanları uyarıyor. Önce belli akademik çevreleri, örgütlü çevreleri, işçi sendikalarını, şunları bunları uyarıyor. Bir müddet sonra, ortalama bunlara sempatiyle bakan gruplara da "Bir durumumuzu kritik edelim ya. Biz galiba bir yanlış yapıyoruz." diyor. Biraz önce Pelin Hanım'ın söylediği, orada birtakım zorluklarla karşı karşıya kaldılar ama sonunda insanlar "Ya, durun bakalım, böyle bir vahşet bizi de uyarıyor..."

ZEKİ KORKUTATA (Bingöl) - Aksine kirli bir davayı savunmak zordur ama haklı ve temiz bir davayı...

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Tabii.

Dolayısıyla bu konularda önerilerimizi bir şeye dönüştürelim, bir metin hâline getirelim, bir deklarasyona dönüştürelim ve uluslararası düzeyde de bunu paylaşalım.

Buyurun.

Başka başka önerileri olan arkadaşlarımız olabilir.

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) - Başkanım, bunu bir yazılı form olarak size bildirseler çünkü Meclis çalışması devam ediyor.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Öyle yapalım, ben de onu diyorum.

Yani bir öneriler şeyi yapalım, bunun üzerinde çalışalım. Birkaç arkadaşımız birlikte, gönüllü olan arkadaşlarımız bunu...

KAYIHAN PALA (Bursa) - E, zaten öneriler de belli sanırım.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Belli aşağı yukarı. KAYIHAN PALA (Bursa) - "Bunları ete kemiğe nasıl büründürürüz?"e bakmak gerekiyor.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Bir ona bakalım. Bir metin hâline dönüştürelim, hepimiz metni paylaşalım, sonra metin üzerinde katkı...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Ben bir iki cümle...

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Ömer Faruk Bey'in önerileri var, Zeki Bey'in önerileri var, Orhan Bey... Üçünüz bir araya gelip...

SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) - Ben de dâhil olmak isterim Sayın Bakanım.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Tabii, Sema Hanım da... Bu konuda bir inisiyatif alalım, ondan sonra bunu nihai bir metne dönüştürdükten sonra hepimiz imzalayalım, şöyle de...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Sayın Bakanım, bir iki cümle söylemek isterim.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Ben konuyu gündeme getirdiğimde Uluslararası Af Örgütü Türkiye temsilcisiyle görüştüm. Meclisin böyle bir komisyon toplantısı karşısında çok sevinç duyduğunu ve çok takdir ettiğini söyledi uluslararası bir kuruluş olarak. Ayrıca oğlu da gördüğünüz gibi bize yönelik bir mektup gönderdi ve ben şu bir iki cümleyi tekrar okumak isterim: "İnsanlık adına ve Türkiye Cumhuriyeti'nin her zaman savunduğu değerler adına sizlere sesleniyorum: Lütfen çok geç olmadan babamın hayatını kurtarmak için elinizdeki tüm siyasi, diplomatik ve insani imkânları kullanarak harekete geçin. Babamın bağımsız uluslararası kuruluşlar tarafından ziyaret edilmesine izin verilmesi, acil tıbbi tedaviye erişiminin sağlanması, maruz kaldığı işkence ve ihlallerin durdurulması ve serbest bırakılması için baskı kurmanızı talep ediyorum." Buradan şu çıkıyor: Bir, deklarasyon net, açıklamamız lazım, buradaki istekleri gündeme getirmemiz lazım. Sema Vekilimizin gündeme getirdiği Uluslararası Parlamentolar Arası Birliği harekete geçirmek, meclisleri harekete geçirmek, Dünya Sağlık Örgütü ve diğer arkadaşlarımızın saydığı kuruluşları harekete geçirmek, oraya yönelik bir çağrıyı etkili bir şekilde yapmak yani sıradan bir şekilde değil. Aslında gerçekten başarabiliriz, güçlü bir sağlık grubunun çağrısı karşılık bulabilir. Bunu biz başarabiliriz çünkü bana gelen son bilgide 2 Temmuzda korkunç bir işkence görüyor cezaevinde ve temyiz başvurusu da reddediliyor, şu anda ekime kadar temyiz başvurusu tekrar değerlendirilmek üzere reddedilmiş durumda. Yani bu korkunç hâl devam ediyor, belki de ailesi ölüm tehlikesinden çok endişe ediyor şu anda.

Biz küçük bir grup kurarak yapabiliriz.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Teşekkür ediyorum.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Ben de şunu söyleyeyim...

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Buyurun.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Zeki Bey sekreteryayı üstlendi, ben Zeki Bey'e yardımcı olurum.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Tamam, hayhay.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Arkadaşlar yazılı olarak bu önerilerini bize iletirlerse biz onu bir metin hâline getirip deklarasyon açısından hazır hâle getiririz.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Olur.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Benim bir önerim olacak: Belki de bu deklarasyonu uluslararası basın da katıldığı, Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir basın açıklamasıyla da deklare edebiliriz diye düşünüyorum.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Paylaşalım. Benim de düşündüğüm şeyi dile getirdi, Erol Bey'e teşekkür ediyorum.

Ben de nihai olarak... Birlikte bir basın toplantısı yapalım, basını çağıralım. Büyük Millet Meclisinin tavrı olarak da algılanacak dışarıdan bu çünkü Komisyon herhangi bir kuruluşun değil, Büyük Millet Meclisinin Komisyonu, orada bunu dile getirelim ama biz aynı zamanda yazalım, müracaatlarımızı yapalım, toplantılar talep edelim. ILO'ya -ILO Başkanıyla benim bir hukukum da var- Dünya Sağlık Örgütüne...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Cezaevi ziyaret talebimizi de...

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Onları iletelim.

Bunların hepsini bir metin hâline getirelim.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Sağlık Bakanlığı ayağından değil de Meclis Başkanlığı ayağından toplantı talep edelim yani...

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Zaten Sağlık Bakanlığından sadece, Komisyonun böyle bir talebi olduğunu Bakanlığın da bilmesini...

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Meclis Başkanlarına ulaşalım.

BAŞKAN VEDAT BİLGİN - Tabii. Zaten bizim kurumsal şeyimiz o, Bakanlık değil; Bakanlık icraat... Biz kurumsal olarak Meclis üzerinden bu işi yapacağız, zaten biz Meclisin bir kurumuyuz.

Arkadaşlar, çok teşekkür ediyorum gösterdiğiniz duyarlılığa, katkılara.

Bu toplantıyı bana ilk öneren Hülagü Hoca oldu, Hülagü Bey'e teşekkür ediyorum. Böyle bir toplantıda yer alalım. Sonra Ömer Faruk Bey bu yaşanan işkenceyi ve vahşeti dikkate getiren şeyi önerdi, sonra Orhan Bey de devreye girdi. Kayıhan Hocayla o zaman görüşemedik, o beni aramış, ben aradım, görüşemedik, bu meseleyi onunla paylaşacaktım ama şimdi hepinizle birlikte paylaşmış olduk.

Çok teşekkür ediyorum arkadaşlar hepinize, sağ olun.

Kapanma Saati: 15.39